

Mötesanteckning Ledningsråd medicintekniska produkter

Tid: 2022-10-18 kl. 13:00 – 16:00

Mötesform: Digitalt via Teams

Närvarande: För VGR

Charlotte Widell	Sjukhus
Josef Adolfsson	Sjukhus
Jeanette Rehn	Närhälsan och Regionhälsan

För VGK

Maria Ljung	Göteborgsregionen, GR
Lena Olsson	Fyrbodals kommunalförbund
Helene Nordling	Sjuhärads kommunalförbund
Ingegärd Ljungqvist	Göteborgs Stad (kl. 13-14)
Carina Arvidsson	Skaraborgs kommunalförbund

Ordförande Anneli Bjerde

Vice ordf. Peter Amundin

Regionservice Måns Ottertun

Sekreterare Anette Alfredsson

Frånvarande Mikael Forslund

Vakant VGR

Inbjudna Emma Övelius
Erica Sandberg

VGR, Koncernstab hälso- och sjukvård
Affärsområde 2 (kl. 13-14 samt 15.30-16)

Samverkansfunktionen (Hjm)

Habilitering & Hälsa

Privat primärvård

Projektledare Digitala hjälpmedel i samverkan (3a-3c, 4a)
Projektägare för egenmonitorering och representant i
RPO Levnadsvanor (4a)

Samverkans-

funktionen Linda Augustsson	(Hjm)
Fredrik Ahlvik	(HjMB)
Henric Wichmann	(LMN)
Piotr Gabrys	(Hjm)

1. Godkännande av dagordning och föregående mötesanteckningar

- Anneli hälsar alla välkomna. Dagordningen godkänns. Måns anmäler tre övriga frågor (7a-c).
- Föregående mötesanteckningar läggs till handlingarna. Kommentarer ges att tidsplan för upphandling av läkemedelsrobot ännu inte är fastställd.

2. Ekonomi

a) Ekonomirapporter HMC och LMN

Föredragande: Måns Ottertun

Rapport om ekonomiskt utfall per september för Samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedel (Hjm), hjälpmedel vid medicinsk behandling (HjMB) och läkemedelsnära produkter (LMN). HjM visar ett plus på 7,6 mnkr, vilket till stor del på att förväntade ökade transportkostnader ännu inte slagit igenom fullt ut. HjMB och LMN visar också positiva resultat med cirka 3 mnkr respektive 14 mnkr. Prognos för återbetalning är 3 mnkr för HjM och HjMB samt 16,5 mnkr för LMN.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för informationen.

b) Prisjustering januari 2023

Föredragande: Måns Ottertun

Totalt sett kommer Hjälpmedelscentralen inte att förändra hyrespriserna för Samarbetsavtalet för personligt förskrivna hjälpmedel. Underlaget visar fakturering per augusti 2022 och en kalkyl för januari 2023 (baserat på samma mix och antal produkter). Kalkylen innebär en justering för kommunal verksamhet på + 0,4 % och för regionen på - 0,3 %. Skillnaden mellan kommun och region beror på volymer och mix av produkter.

Det föreslås inte heller någon prisjustering för hjälpmedel vid medicinsk behandling eller för läkemedelsnära produkter.

Anledningen till att ingen prisjustering görs vid årsskiftet är att Hjälpmedelscentralen och Läkemedelsnära produkter för närvarande gör ett överskott. Dock råder det stor osäkerhet vad gäller kostnadsutvecklingen framöver.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för informationen. Då det inte blir någon prisjustering på totalen behöver inga formella beslut fattas.

Kommunikation: Regionservice skickar ut information om prisläget till kommunernas funktionsbrevlådor.

3. Beslutsärenden

a) Tilläggsavtal till Samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedel och nytt Avtal för försörjning av personliga digitala hjälpmedel inom socialtjänst

Föredragande: Emma Övelius

Samverkansavtalet som nu är utskickat för beslut i respektive kommun ger förutsättningar för samarbete om digitala hjälpmedel, men för att det ska gå att verkställa krävs kompletterande avtal. En arbetsgrupp har arbetat fram förslag till avtal vilket stämts av med jurister inom Göteborgs stad och regionen, samt med Koncerninköp.

Vissa personliga digitala hjälpmedel inom hälso- och sjukvård ryms i nuvarande Samarbetsavtal medan andra inte ryms i nuläget. För att det ska vara möjligt för både kommunala och regionala huvudmän att förskriva samt ha kostnadsansvar för de personliga digitala hjälpmedel inom hälso- och sjukvård som önskas är bedömningen att det behövs ett tilläggsavtal till Samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedel.

När samarbetet utökas med digitala hjälpmedel inom socialtjänst behövs ett nytt avtal för att reglera försörjningen av digitala hjälpmedel inom Socialtjänst. Inga förändringar i det nuvarande avtalet om grundutrustning behövs då nuvarande omfattning av grundutrustningsavtalet täcker in behoven. Emma kommenterar att skrivning om personuppgiftsansvar kommer korrigeras till "*Varje myndighet inom VGR och de 49 kommunerna är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som myndigheten utför*".

På frågan om vilka kostnader som initial finansiering ska täcka svarar Emma att det till stor del avser utökad bemanningen på Regionservice, upphandlare inom Koncerninköp, inköp av de första produkterna samt projektledningsresurser.

Ställningstagande: Baserat på bifogat underlag med förslag på avtal, med ovan nämnda korrigering gällande personuppgiftsansvar, ställer sig Ledningsrådet för Medicintekniska produkter bakom att verkställa samverkansavtal digitala hjälpmedel genom dessa avtal.

Ledningsrådet beslutar att skicka förslaget på avtal till huvudmännen för

beslut och undertecknande efter att samverkansavtal digitala hjälpmedel är signerat av de kommuner som önskar delta.

Ledningsrådet rekommenderar huvudmännen att fatta nedanstående beslut:

1. Att godkänna *Tilläggsavtal till samarbetsavtalet* och ge uppdrag till behörig företrädare att signera detta för huvudmannens räkning.
2. Att godkänna *Avtal för försörjning av personliga digitala hjälpmedel* inom Socialtjänst och ge uppdrag till behörig företrädare att signera detta för huvudmannens räkning.

Fortsatt hantering: Avtalen skickas ut till respektive huvudman, först till VGR och sedan till kommunerna tillsammans med samlad information som tas fram av projektledningen. Informationsmaterialet sprids även till socialchefsnätverket innan utskick av avtalen.

Projektledningen deltar på ledningsrådet nästa möte 7 dec för att ge en summering av årets arbete med projekt digitala hjälpmedel i samverkan samt hur planeringen ser ut inför nästa år.

b) Justering av beslutade uppdrag för kommande samarbetsorganisation för hjälpmedel

Föredragande: Emma Övelius

Vid Ledningsrådets möte 7 juni 2022 fattades beslut om reviderade uppdragsbeskrivningar och namnförändringar samt tillsättande av nya grupperingar för att omhänderta de uppdrag som följer av Samverkansavtal digitala hjälpmedel. Vid det mötet fanns inte uppdragsbeskrivning för den politiska beredningsgruppen med och inte heller uppdragsbeskrivning för beredningsgrupp IT-stöd. Dessa är nu kompletterade.

I uppdragsbeskrivningarna för Ledningsrådet respektive beredningsgrupperna samt Hjälpmedelsforum Hälso- och sjukvård och Hjälpmedelsforum Socialtjänst föreslås några mindre justeringar/förtydliganden av redaktionell karaktär efter dialog i samverkansfunktionen och med Ledningsrådets presidium.

Emma kompletterar att uppdraget för ledningsrådet kommer att förtydligas med att det läkemedelsnära området omfattar både medicintekniska produkter och nutritionsprodukter. Hon informerar även att uppdraget för den tillfälliga beredningsgruppen för hälso- och sjukvård kommer att avvecklas vid årsskiftet.

Piotr kommenterar förslaget till nytt uppdrag för beredningsgrupp IT-stöd med att det nu liknar övriga beredningsgruppers upplägg och att uppdraget kommer att omfatta samtliga produktområden som ingår i ledningsrådets uppdrag. Fokus blir att omhänderta vårdgivarperspektivet kopplat till beställningssystem.

Ställningstagande:

1. Ledningsrådet beslutar att justera uppdraget för Beredningsgrupp IT-stöd enligt bifogad uppdragsbeskrivning.
2. Ledningsrådet beslutar att justera uppdraget för beredningsgrupperna samt Hjälpmedelsforum Hälso- och sjukvård och Hjälpmedelsforum Socialtjänst (mindre redaktionella ändringar) enligt bifogade uppdragsbeskrivningar.

Ovanstående ändringar träder i kraft i samband med uppstart av de nya grupperingarna inom socialtjänsten. Ledningsrådet är överens om att samla all dokumentation för beredningsgrupperna inom "samarbetsorganisation hjälpmedel" på gemensam SOFIA-yta med hemvist inom VGR, vilket även inkluderar upprättande av allmänna handlingar.

Ledningsrådet rekommenderar det politiska samrådsorganet SRO att fatta nedanstående beslut:

1. Det politiska samrådsorganet beslutar att godkänna förslaget på reviderad uppdragsbeskrivning för Politisk beredningsgrupp för hjälpmedel (tidigare Politisk beredningsgrupp Medicintekniska produkter). Det ska vara tydligt i de beskrivningar där den politiska beredningsgruppen nämns att ansvaret är hjälpmedel inom såväl hälso- och sjukvård som socialtjänst.
2. Det politiska samrådsorganet beslutar att godkänna förslaget på reviderad uppdragsbeskrivning för Ledningsrådet för hjälpmedel (tidigare Ledningsråd Medicintekniska produkter)

Dessa ändringar föreslås träda i kraft efter det politiska samrådsorganet SRO tagit ställning till de föreslagna besluten ovan.

Fortsatt hantering: Beslut om ledningsrådets uppdrag och den politiska beredningsgruppens uppdrag förs vidare till SRO för beslut.

c) Ansökan om ändring av produktanvisning 040330 Andningsluftsmätare (spirometer)

Föredragande: Emma Övelius

Ärendet gäller ansökan om förändring i produktanvisning som inkommit från egenmonitoreringsprojektet. Föreliggande förslag syftar till att göra det möjligt att använda andningsluftsmätare (spirometer), en produkt som redan finns i sortimentet för LMN, även vid ordinerad egenmonitorering.

Den tillfälliga beredningsgruppen för digitala hjälpmedel i hälso- och sjukvård har berett ansökan och förslaget på tillägg i handboken. Förslaget avser förskrivning inom specialistvården för egenmonitorering och är förankrat med såväl regionalt programområde för lung- och allergisjukdomar som KOL-centrum. Mot den bakgrunden föreslår beredningsgruppen att förslaget tillägg bör inkluderas i handboken för andningsluftsmätare (spirometer).

Ställningstagande:

1. Ledningsrådet beslutar att *Handbok Läkemedelsnära produkter i Västra Götaland – Andningsluftsmätare* revideras enligt bifogat förslag.
2. Revideringen av handboken publiceras när Västra Götalandsregionens plattform för egenmonitorering finns att tillgå.

Fortsatt hantering: Samverkansfunktionen uppdaterar handboken för läkemedelsnära produkter i enlighet med besluten.

d) Hantering av F- och M-nummermärkta hjälpmedel

Handläggare: Jonas Wiik

År 2010 köpte Hjälpmedelscentralen över ett stort antal hjälpmedel inom Samarbetsavtal för försörjning av personliga ifrån VGR och Kommunerna i Västra Götaland. Dessa hjälpmedel registrerades i SESAM med ett individnummer som började med "F". Nu finns cirka 3 500 hjälpmedel uthyrda vars individnummer börjar med "F". Dessa individer genererar en hyresintäkt på 90 tkr/månad.

Inom överenskommelsen (hjälpmedel vid medicinsk behandling) köpte Hjälpmedelscentralen i maj 2017 över ett antal hjälpmedel baserat på listor ifrån sjukhusen i VGR. De hjälpmedel registrerades sedan i SESAM med ett individnummer som började med "M". Nu finns cirka 7 500 hjälpmedel uthyrda vars individnummer börjar med "M". Dessa individer genererar en hyresintäkt på 300 tkr/månad.

Hjälpmedelscentralens förslag är att "skrotar ut" F- och M-nummer märkta hjälpmedel från systemet i samband med årsskiftet 2022/2023 och fördela intäkter som går förlorad på priserna i respektive avtal. Syfte med förslaget är att ha "städat" hjälpmedelslistor där hjälpmedel troligtvis inte används innan Regionservice inför ett nytt affärssystem.

Beredningsgrupp Avtal & Överenskommelse har hanterat frågan och gör bedömningen att en generell bortskrotning av alla F- eller M-märkta produkter vid årsskiftet medför en patientsäkerhetsrisk. Beredningsgruppen anser att det behöver göras ett fördjupat arbete kring riskbedömning och vid behov uppföljning hos patienter, vilket inte kan vara klart till årsskiftet.

Från sjukhusnivån framförs synpunkter på att de inte ser så stora risker med M-märkta produkter, då de byts ut vid behov. Närhälsan kommenterar att de framför allt ser risker med F-märkta tyngdbärande produkter, vilket behöver ses över.

Ställningstagande: Ledningsrådet ställer sig bakom att en utskrotning görs från IT-systemet, men att tidsplanen för verkställande skjuts fram och fastställs i samråd med beredningsgrupp Avtal & Överenskommelse.

Konsekvens: Den ekonomiska påverkan på Samarbetsavtalet blir 90 tkr/månad och inom överenskommelsen blir 300 tkr/månad. Intäkten som går förlorad fördelas ut på resterande produkter.

Fortsatt hantering: Beredningsgrupp Avtal & Överenskommelse får uppdrag att bilda arbetsgrupp som tar fram plan för att inventera vilka produkter som eventuellt finns kvar hos patienter samt vid behov genomföra åtgärder för att säkerställa patienternas behov.

e) Justering av beslut gällande handbok för antikoagulationsmätare

Föredragande: Fredrik Ahlvik

Ledningsrådet ställde sig bakom förslag om införande av utrustning för självtest av antikoagulationsbehandling i Handbok för förskrivning av personliga hjälpmedel våren 2019. Vid tiden för beslut var upphandlingen av produkter just uppstartad och när upphandlingen blev färdig lades försörjningen på Läkemedelsnära produkter. Handboksdelarna har inte publicerats tidigare då verksamheterna inte färdigställt de rutiner och processer som behövdes inför uppstart av behandling. Verksamheten planerar nu att starta upp behandling i början på november och förslaget är att produktområdet införs i Handbok Läkemedelsnära produkter i stället för Handbok för personligt förskrivna hjälpmedel upphandlingsgrupp.

Ställningstagande:

1. Ledningsrådet ställer sig bakom att antikoagulationsmätare regleras i Handbok för Läkemedelsnära produkter
2. Ledningsrådet ställer sig bakom verksamhetens förslag till förtydligande gällande förskrivare, enligt bilaga.

Fortsatt hantering: Samverkansfunktionen anpassar produktanvisning och publicerar i handbok Läkemedelsnära produkter.

4. Informationsärenden

a) Rekommendation gällande ansökan om aktivitetsmätare

Föredragande: Emma Övelius och Erica Sandberg

Ansökan om produktanvisning för aktivitetsmätare inkom från projektet för egenmonitorering och bereddes av tillfälliga beredningsgruppen för digitala hjälpmedel under våren 2022. Det upplevdes då att produkten var tänkt för en alltför stor målgrupp,

tveksamheter kring gränsdragning mot egenansvar samt frågor om hur vården tänkt sig använda data från produkten. För att tydliggöra hur vården vill använda aktivitetsmätare för olika patientgrupper formulerades uppdrag till regionala processteam/programområden (RPT/RPO) i februari 2022. Beslut kring att starta dessa uppdrag saknas fortfarande.

Ledningsrådet tog 7 juni ställning om att inte införa aktivitetsmätare utifrån inkommen ansökan, men såg positivt på en kompletterande ansökan längre fram.

Efter mötet har en metastudie publicerats som visar på nyttoeffekter med användandet av aktivitetsmätare som intervention för ökad aktivitet. Den tillfälliga beredningsgruppen har förankrat och snävat in tidigare föreslagen produktanvisning med berörda RPO:er. Tre av fyra RPO:er ställer sig positiva till den uppdaterade produktanvisningen. Den tillfälliga beredningsgruppen anser fortsatt att frågetecken återstår, bland annat avseende hur data som överförs från aktivitetsmätare ska användas i vården för den enskilda patienten samt hur produkten är tänkt att användas för olika patientgrupper och i olika situationer.

Ledningsrådet för diskussion om hur processen kan/bör gå vidare, utifrån två alternativ:

1. Ta ställning till produktanvisningen nu och därmed (om den godkänns) kunna starta upp upphandlingsarbetet parallellt med de regionala uppdragen där användningen detaljeras ytterligare antingen att gå vidare med.
2. Invänta att de regionala uppdragen kring egenmonitorering har beslutats och kommit en god bit på väg innan Ledningsrådet tar ställning till produktanvisning för aktivitetsmätare

Nackdelar och fördelar med de två alternativen lyfts fram. Flera av ledningsrådets medlemmar är tveksamma till att denna typ av produkt är ett ansvar för hälso- och sjukvården samt anser att evidensen kring vilken vinst just aktivitetsmätare kan uppnå är oklar. Erica ger kommentar att det finns tydlig evidens för stegräknare och fysisk aktivitet på recept och att denna typ av egenmonitorering är tänkt som en del i en behandlingsplan. Uppmätta värden ska tydliggöra vilka åtgärder som bör vidtas av hälso- och sjukvården.

Habilitering & Hälsa har inför mötet lämnat synpunkter på att det saknas en del information för att det ska vara aktuellt att ha aktivitetsmätare som en förskrivningsbar produkt och att användningsområdet måste snävas in radikalt.

Ledningsrådet ser att kostnader för hjälpmedel ökar och att man därför behöver ha en restriktiv hållning gällande utökningar av produktområden, samt utifrån ett helhetsperspektiv överväga vad hälso- och sjukvården ska tillhandahålla och vad som bör vara ett egenansvar.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för kompletterande underlag. I dagsläget förespråkas alternativ 2. Ytterligare aspekter behöver utredas såsom:

- Aktivitetsmätarens effekt i relation till kostnader och till andra alternativa lösningar.
- Kostnadseffektivitetsberäkning i relationen till andra hälso- och sjukvårdsinsatser.
- Fördjupad beskrivning om varför hälso- och sjukvården ska tillhandahålla aktivitetsmätare – och till vilken målgrupp.

b) Lägesrapport: översyn och utveckling av handböckerna

Handläggare: Linda Augustsson, Henric Wichmann, Fredrik Ahlvik

Vid förra mötet fick ledningsrådet information om slutsatserna från genomförda fokusgrupper och den GAP-analys som beskriver nuläge och det önskade läget.

Samverkansfunktionen har identifierat olika vägval för publicering av handböckerna på webben utifrån GAP-analysen: 1) samla allt inkl. avtal/överenskommelser på Vårdgivarwebben, 2) flytta handböcker och avtal till vardsamverkan.se, 3) skapa ny webbplats där allt material samlas eller 4) ha handböcker i PDF-format. Det finns fördelar

och nackdelar med de olika förslagen. De alternativ som kvarstår i nuläget är att samla allt på Vårdgivarwebben eller på vårdsamverkans webbplats. Analys pågår vad gäller fördelar och nackdelar med dessa två alternativ.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för informationen.

c) Förenklat betalansvar för regionens kostnadsansvar

Föredragande: Jeanette Rehn

Dagens modell med fragmenterat kostnadsansvar inom VGR innebär en hel del svårigheter. Jeanette Rehn och Mikael Forslund har därför tagit fram en projektplan för utredning av hur man skulle kunna förenkla betalningssyrningen för samtliga förskrivningsbara produkter inom VGR:s kostnadsansvar. Det ses som en förutsättning för att Regionsservice ska kunna upphandla ett nytt gränssnitt för beställning och betalningsstyrning. Uppdragsgivare för projektet är VGR:s ekonomidirektör. Tidsplanen är att ett förslag ska vara klart i mars 2023.

Det som ligger inom kommunernas kostnadsansvar för medicintekniska produkter ingår inte i projektet. Kommunerna äger själva sina processer. Framför allt i de större kommunerna sker separat fakturering till flera olika betalarnummer. Regionsservice vädjar till kommunerna att även de jobbar för att förenkla sin betalningsstyrning, för att möjliggöra upphandling av nytt beställargränssnitt.

Det framförs förslag på att bjuda in en kommunrepresentant i VGR:s projekt för att bevaka kommunala intresse.

I dialogen lyfts att det finns många fördelar med att förenkla men att det även finns positiva effekter med att ha kostnadsansvar nära verksamheten, vilket man i så fall skulle lämna. Jeanette håller med och påpekar att det fanns farhågor kring det i samband med införandet av vårdval rehab. Uppföljning av detta visar dock att volymökningarna inte är i paritet med att antalet förskrivare och antalet äldre har ökat.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för informationen och ser positivt på att detta projekt inom VGR görs. Jeanette tar med sig frågan om kommunal representation i VGR:s projekt.

5. Ärenden utan föredragning

Inga ärenden på dagens möte.

6. Politisk beredningsgrupp

a) Information från den politiska beredningsgruppen

Beredningsgruppens senaste möte var den 14 oktober. Mötet innehöll inga beslutsärenden men några informationsärenden som tidigare varit uppe i ledningsrådet.

I samband med översyn av uppdrag att förstärka SRO kommer även framtiden för den politiska beredningsgruppen ses över.

b) Eventuella ärenden till den politiska beredningsgruppen

Inga punkter noteras.

7. Övriga frågor

a) Funktionalitet i FVM/Millennium (Måns)

Regionsservice önskar lyfta funktionalitet kopplat till hjälpmedel för dialog på nästa möte. Förslagsvis kan sakkunnig från FVM bjudas in för dialog om försörjningsorganisationen kopplat till FVM. Särskilt fokus bör läggas på patient- och förskrivarnytta. Ordförandena i

ledningsrådet förbereder punkten tillsammans med Måns inför ledningsrådets möte 7 december.

b) Utskrotning av sortiment

Hjälpmedelscentralen önskar vägledning kring hantering av produkter som inte längre efterfrågas/beställs. Ett aktuellt exempel är frågan om hantering av ett relativt nytt sortiment av elrullstolar som inte längre beställs. Frågan är om dessa ska skrotas ut nu eller stå på lager tills restvärdet har gått ut. Hjälpmedelscentralen formulerar ett case utifrån exemplet som först tas upp i beredningsgrupp Avtal & Överenskommelse för att sedan lyftas i ledningsrådet. Syftet är att hitta en lämplig hantering som kan gälla i liknande situationer.

c) Lokalisering av försörjningsfunktioner

Hjälpmedelscentralen i Mölndal behöver framöver större lokaler. Nuvarande avtal löper ut om fyra år. Inför detta önskar Måns ledningsrådets delaktighet vad gäller målbildarbetet för att kunna dimensionera utbudspunkter för lokaler framöver. Frågor som behöver hanteras gäller vilken typ av verksamhet de ska dimensionera för, hur kommer vårdprocesserna se ut och hur uppnås förskrivarnytta? Detta behöver även ses i relation till allmän beredskap vid kris. Föreslås att beredningsgrupp Avtal & Överenskommelse bereder frågan inför dialog i ledningsrådet.

d) Utvärdering av dagens möte

- Beröm ges till samverkansfunktionen, att det känns tryggt med bra underlag och väl förberedda möten.
- Bra möte

Josef informerar att han byter tjänst i slutet av november, så detta var hans sista möte.

Anneli tackar, på ledningsrådets vägnar, för hans tid i ledningsrådet.

8. Kommande möte

Nästa möte är den 7 december, kl.13:00-16:00.